

Temat zajęć: Kultura na języku

Informacje ogólne:

Czas trwania	60 – 75 min
Grupa docelowa	Dzieci (klasy IV-VI)
Cele jakie chcemy osiągnąć	<i>Po zajęciach osoby uczestniczące (wiedzą, umieją, rozumieją, stosują, analizują, tworzą):</i> - poznają historię Łodzi, miasta, w którym oprócz Polaków mieszkali niegdyś Żydzi, Niemcy i Rosjanie - akceptują i rozumieją różnorodność kulturową
Krótki opis	Zajęcia o wielokulturowości Łodzi, widzianej przez pryzmat języków: niemieckiego, jidysz, rosyjskiego. Uczestniczki i uczestnicy poznają alfabety i słowa z tych języków. Sprawdzają, które z nich zagościły w dzisiejszym języku polskim. Pracują aktywnie, metodami warsztatowymi, rozwiązując krzyżówkę i biorąc udział w quizie językowym. Nie zabraknie też działań twórczych.
Metody pracy	Warsztaty (praca z krzyżówką, wyklejanka). praca w grupach, prezentacja multimedialna
Potrzebne materiały	Mini słownik z literami trzech języków, nożyczki i papiery, krzyżówka, kartka z napisem Łódź, długopis Komputer, rzutnik

Dokładny opis zajęć:

- **Część z prezentacją:**

Krótkie wprowadzenie o historii miasta i wielokulturowości ze szczególnym naciskiem na różnice w religii, języku i alfabecie.

* przy omawianiu języka niemieckiego można wykorzystać piosenkę urodzinową z książki *Gwarno* i popracować na podobnych zwrotach urodzinowych w innych omawianych językach, by pokazać różnice w alfabecie, wymowie, zapisie.

W książce znajdziecie również długie rzeczowniki niemieckie – takie słowo na 80 liter i zapożyczenia z jidysz i niemieckiego używane w dzisiejszej polszczyźnie, także przez młodzież.

- **Część warsztatowa:**

Uczniowie pracują w grupach

1. Rozwiązują krzyżówkę, w której hasłami są słowa pochodzące z omawianych języków (wielu z nich używamy do dziś, np. jidysz: git, gites, ksywka, bajgiel, chałka). Krzyżówka przygotowana jest na bazie słów, które padły już w prezentacji i ma na celu powtórzenie i przypomnienie usłyszanych słów.

Słowa do krzyżówki: z języka niemieckiego, rosyjskiego, jidysz, np.: cymes, sznytka, kindele, rolwaga. Główne hasło: DIALOG.

Po zakończeniu rozwiązywania krzyżówek wspólnie podsumowujemy. Możemy zapytać, które słowa najbardziej im się podobają i dlaczego lub które słowo wydaje im się najdziwniejsze.

2. Wyklejanka: grupa losuje język i wykleja w tym języku nazwę ŁÓDŹ. Ma dostępny przygotowany wcześniej mini słowniczek z zestawem liter do wyboru. Przypominamy różnice między alfabetami i sposobem zapisu.

W podsumowaniu ćwiczenia zestawiamy wszystkie nazwy razem, aby unaocznić różnice w zapisie, alfabecie i przypomnieć sobie zasady danego języka. Np.: uczestnicy pracujący w jidysz pisali od prawej do lewej, a alfabet rosyjski nazywamy cyrlicą.

- **Podsumowanie zajęć:**
grupa losuje słowo i wyjaśnia ich znaczenie oraz rozpoznaje z jakiego języka pochodzi.